

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 10C/395/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216631
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šišková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2013:4312216631.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika v jej mene: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, sudkyňou JUDr. Evou Šiškovou, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh v celom rozsahu z a m i e t a .
- II. Odporcovi súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa písomne podaným návrhom doručeným dňa 28.09.2012 domáhal od odporcu zaplatenia sumy 125.-eur ako majetkovej škody a titulom nemajetkovej ujmy v sume 440 eur. Svoj návrh odôvodnil tým, že Okresný súd Levice zapríčinil svojim nelegálnym konaním / nesprávnym úradným postupom/ vznik škody na strane navrhovateľa. Navrhovateľ ako oprávnený subjekt navrhol písomným podaním súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 4540643 dlžníkom: T. I., nar. X.X.XXXX. Súdny exekútor predložil návrh navrhovateľa na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom Okresného súdu Levice a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorý by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu na rozhodnutie, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 12.10.2010 a to rozhodnutím o poverení. K rozhodnutiu o poverení tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby, omeškania viac ako 8 mesiacov. Uviedol, že v exekučnom konaní je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelení poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Postup exekučného súdu hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ak v predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietrahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpi až po veľmi dlhej dobe. Nečinnosť súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa poškodený v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Navrhovateľ sa dozvedel o všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja po doručení upovedomenia o začatí exekúcie.

V návrhu uviedol, že majetková škoda predstavuje účelne vynaložené náklady spojené s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Navrhovateľ vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70.-eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40.-eur, a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučného súdu na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučného súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolu stavu konania na exekučnom súde sumu 15.- eur, spolu sumu 125 eur.

Zároveň si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o udelení poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú neprávny úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu je podľa názoru navrhovateľa dôsledkom jeho nesústrednej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv poškodeného.

Na podporu svojej žiadosti o náhradu nemajetkovej ujmy uviedol neexistenciu akéhokoľvek vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv navrhovateľa v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času, vyvolala u navrhovateľa resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, úplne zbytočné a právne nezdôvodniteľné časové omeškania v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti vymáhanou pohľadávkou zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít navrhovateľa, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať.

Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania poškodeného, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu nasledovných rizík: zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziko insolvenčnej povinného.

Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Navrhovateľ si uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky vo výške 440 eur, pričom pri výpočte vychádzal z alikvotného pomeru 55 eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu a to na základe aplikácie doktríny ústavného súdu, teda 660 eur za rok: 12 mesiacov za mesiac.

V zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. súd pojednával v neprítomnosti navrhovateľa, jeho právneho zástupcu, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil pre kolíziu s iným pojednávaním a žiadal odročiť pojednávanie a odporcu, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil, aby súd pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti.

Odporca sa k žalobe písomne vyjadril podaním zo dňa 20.6.2013, v ktorom žiadal žalobu zamietnuť a priznať odporcovi náhradu trov konania. Poukázal na to, že návrh je zmätočný, keď navrhovateľ síce podal písomný návrh a poukázal na konkrétne dôkazy, žiadne dôkazy však sám nepredložil. Uviedol, že nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Uviedol, že si navrhovateľ uplatňuje jednak nárok z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodu prieťahov, na druhej strane i z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Navrhovateľ nepodnikol žiadne kroky pre odstránenie neželaného stavu v prieťahoch v konaní. Mal za to, že návrh je podaný predčasne, keď neuplynula 6 mesačná doba na predbežné prerokovanie nároku, v rámci ktorej navrhovateľ neposkytol žiadnu súčinnosť, na základe čoho odporca nepovažoval nárok za predbežne prerokovaný. Uviedol, že navrhovateľ podal prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody 23.4.2012, pričom už 28.9.2012 bola súdu

doručená žaloba vo veci a je teda zrejmé, že navrhovateľ ju nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr.

Ďalej poukázal na to, že pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne a to nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím resp. nepravým úradným postupom a vzniknutou škodou.

K samotnému postupu súdu odporca uviedol, že prax ukázala, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli súdny objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučný titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. Uviedol, že sa to prejavilo vo veľkom počte nezákonných exekúcií a zbytočnom vzniku trov exekučného konania. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora SÚ / Asturcom C -40/08/, ktorý nevylučuje posúdenie zmluvnej podmienky aj v exekučnom konaní.

Uviedol, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty, neznamená automaticky prieťahy v konaní. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Ďalej poukázal na to, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody, ktorá mala vzniknúť z existencie prieťahov v súdnom konaní by súd mohol vychádzať len vtedy, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrovanie vybavenie sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil previnenia, ktoré má za následok prieťahy v konaní, príp. v právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva alebo právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti.

Odporca namietal aj premlčanie nároku, keď k nesprávnemu úradnému postupu okresného súdu malo dôjsť k období pred marcom 2009, keď 15 dňová lehota na vydanie poverenia uplynula pred dňom 23.04.2009 teda tri roky pred uplatnením si nároku v rámci predbežného prerokovania veci. Vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku podľa odporcu nemožno tvrdiť, že navrhovateľovi vznikla škoda postupom okresného súdu. Odporca mal za to, že navrhovateľ nepreukázal, že by v namietanom konaní, došlo k nesprávnemu úradnému postupu, že by mu vznikla nemajetková ujma, či majetková škoda.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to: žalobou, vyjadrením odporcu doručeným dňa 3.07.2013, listom európskej komisie, novinovým článkom SME, úradným záznamom, fotokópiou exekučného spisu sp. zn. 9Er/247/2010 Okresného súdu Levice, a zistil tento skutkový a právny stav:

Zo spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 9Er/247/2010 súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenie na vykonanie exekúcie podal súdny exekútor na súd 28.4.2010, k čomu pripojil návrh na vykonanie exekúcie spísaný 16.3.2010. Okresný súd Levice rozhodol o žiadosti vydaním poverenie č. 5402 070618 * dňa 12.10.2010. Vydaníu poverenia predchádzala výzva súdu zo dňa 28.7.2010 súdnemu exekútorovi o predloženie zmluvy o úvere uzavretej s povinným dňa 27.3.2009. Oprávnený doručil súdu 16.9.2010 požadovanú zmluvu o úvere a všeobecné podmienky poskytnutia úveru exekučné konanie stále prebieha.

Nahliadnutím do Spr. 1001/2012 bolo zistené, že navrhovateľ podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody odporcovi dňa 23.4.2012.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov /ďalej len zákon/ vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu a/ Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak 1. škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak, 2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci, 3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. zákona, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej

moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieskumy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. zákona, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. zákona, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. zákona, lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 41 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len Exekučný poriadok) - účinný v čase začatia exekučného konania, exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok.

Podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade

- a) rozhodnutí orgánov Európskej únie,
- b) rozhodnutí osvedčených ako európsky exekučný titul,
- c) notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila,
- d) vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených,
- e) osvedčení o dedičstve, vykonateľných rozhodnutí bývalých štátnych notárstiev a dohôd nimi schválených,
- f) vykonateľných rozhodnutí orgánov verejnej správy a územnej samosprávy vrátane blokov na pokutu nezaplatenú na mieste,

- g) platobných výmerov, výkazov nedoplatkov vo veciach daní a poplatkov, ako aj zmierov schválených týmito orgánmi,
- h) vykonateľných rozhodnutí a výkazov nedoplatkov vo veciach sociálneho zabezpečenia, sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia a vo veciach verejného zdravotného poistenia,
- i) iných vykonateľných rozhodnutí a schválených zmierov, ktorých výkon pripúšťa zákon,
- j) dokladov vydaných podľa právneho predpisu platného v inom členskom štáte Európskej únie, ak ide o vymáhanie pohľadávky podľa osobitného predpisu.

Podľa § 44 ods. 1 Exekučného poriadku, exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Súd pojednával v neprítomnosti obidvoch účastníkov konania napriek tomu, že právny zástupca navrhovateľa sa pre kolíziu s iným pojednávaním ospravedlnil a žiadal pojednávanie z toho dôvodu odročiť. Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní aj keď sú účastníci nečinní - ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka; prihladne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. určuje dve podmienky, ktoré musia byť súčasne splnené, aby súd mohol vec prejednať v neprítomnosti účastníka alebo jeho zástupcu, a to a/ riadne predvolanie a b/ absencia žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu (o takú absenciu ide vtedy, keď účastník konania buď vôbec nepožiadala o odročenie pojednávania, alebo keď o odročenie pojednávania síce požiadala, avšak nepreukáže existenciu dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania).

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ bol na pojednávanie cestou svojho právneho zástupcu predvolaný, dňa 10.5.2013 - prevzal predvolanie, ospravedlnenie na pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 26.8.2013 zaslal e-mailom v ten istý deň z dôvodu kolízie s pojednávaním na Okresnom súde Nitra sp. zn. 19C/66/2013 a uviedol, že klient trvá na účasti splnomocneného advokáta a vylučuje substitúciu. Žiadosťou navrhovateľ nepreukázal existenciu dôležitého dôvodu v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p., na podklade ktorého by i súd mohol odročiť pojednávanie. Navyše nemožno prehliadnuť, že dôležitý dôvod (§ 101 ods. 2 O.s.p.) brániaci účastníkovi konania zúčastniť sa pojednávania sa musí vyznačovať znakom nepredvídateľnosti, závažnosti a ospravedlniteľnosti. Podľa názoru súdu v danom prípade dôvod uvedený právnym zástupcom navrhovateľa tieto znaky nespĺňa.

Kolíziu pojednávania na strane navrhovateľom zvoleného zástupcu, nie sú relevantné z dôvodu, že (ako uviedol Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 13. januára 1999 sp. zn. I. ÚS 68/1998) kolízia dvoch pojednávanií toho istého účastníka v tom istom termíne na rozdielnych súdoch, o ktorej právny zástupca vedel v dostatočnom časovom predstihu, nie je akceptovateľným predpokladom uznania existencie dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania. Obsahom základného práva na verejné prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania nie je povinnosť súdu vyhovieť akejkoľvek žiadosti účastníka konania na odročenie pojednávania, pretože odročiť pojednávanie môže súd len z dôležitého dôvodu. Posúdenie opodstatnenosti "dôležitého dôvodu" (§ 101 ods. 2 O.s.p.) v každom konkrétnom prípade patrí výlučne do právomoci konajúceho súdu. Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že existencia dvoch kolidujúcich pojednávanií na strane ňou zvoleného zástupcu nie je dôležitý dôvod v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. pre odročenie pojednávania. Navrhovateľ podal veľké množstvo žalôb, v ktorých splnomocnil na jeho zastupovanie toho istého právneho zástupcu a je na ňom, aby personálne zabezpečil zastupovanie svojho klienta na jednotlivých pojednávaniach, pretože vzhľadom na veľké množstvo podaní na jednotlivé súdy v rámci SR môže aj v budúcnosti vzniknúť situácia, že vzniknú kolízie jednotlivých pojednávanií a potom by súd bol vo svojej rozhodovacej činnosti paralyzovaný. Okrem toho má súd za to, že k spoľahlivému zisteniu skutkového stavu postačilo oboznámiť sa s právnym názorom obidvoch strán v spore a so spisom, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu.

Súd následne zistil, čo vyplývalo z vyjadrenia samotného odporcu, že sa navrhovateľ na neho obrátil so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom vyčítal navrhovateľovi, že podal žalobu skôr, ako uplynula lehota 6 mesiacov od podania tejto žiadosti. Odporca uviedol, že mu žiadosť o predbežné prerokovanie nároku bol doručený 23.4.2012, čo mal za preukázané, a súd sa stotožňuje s tým, že žaloba bola podaná pred uplynutím 6 mesačnej lehoty, keď žaloba bola podaná 28.9.2012. Súd má však za to, že ku dňu jeho rozhodovania o návrhu navrhovateľa už bolo zrejmé, že odporca neuznal nárok navrhovateľa v rámci predbežného prerokovania ho neuspokojil, čo vyplynulo aj z vyjadrenie odporcu a preto mal za to, že v čase svojho rozhodnutia 6 mesačná lehota uplynula a odporca nárok navrhovateľa neuspokojil.

Navrhovateľ sa domáhal škody za nesprávny úradný postup z dôvodu, že k vydaniu poverenia nedošlo v zákonnej 15 dňovej lehote, resp. primeranej lehote.

Súd v tomto prípade neskúmal, či prišlo k prieťahom v konaní. Zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej resp. primeranej lehoty, z akého dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Nárok na náhradu škody si navrhovateľ uplatňoval podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z., keď podľa neho príslušný súd svojím postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, resp. bez zbytočných prieťahov v konaní. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že žiadosť o udelenie poverenia bola súdu doručená 28.4.2010 a súd rozhodol o tejto žiadosti 12.10.2010, teda nerozhodol v lehote 15 dní. Súd má však za to, že súd rozhodol po zákonom stanovenej lehote z dôvodu, že nemal zo strany oprávneného doložené potrebné doklady k rozhodnutiu a to zmluvu o úvere, z ktorej vznikla pohľadávka oprávneného, pričom exekučným titulom bol rozsudok stáleho rozhodcovského súdu v Bratislave. Súd žiadal listom zo dňa 28.7.2010 súdneho exekútora o predloženie zmluvy o úvere uzavretej s povinným, ktorá mu bola doručená dňa 16.9.2010. I keď súd dospel k zisteniu, že poverenie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote, bolo tak aj z dôvodu nedostatočnej súčinnosti oprávneného.

Súd ďalej poukazuje na to, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti (resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy). Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Prípadné nedodržanie primeranej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu škody.

Pokiaľ ide o vytýkaný nesprávny úradný postup v preskúmaní práva navrhovateľa na zaplatenie dlhu v časti istiny, súd poukazuje na ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého je exekučný súd je ex offo povinný skúmať, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Pri posudzovaní tohto základného predpokladu pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa exekučný súd nezaobera vecnou správnosťou exekučného titulu, ale skúma, či exekučný titul bol vydaný orgánom, ktorý na to mal právomoc, a či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Exekučný poriadok označuje za exekučný titul nielen vykonateľné rozhodnutie súdu, ale napr. aj vykonateľné rozhodnutia orgánov verejnej správy, rozhodcovských súdov a iných orgánov. V prípade, ak exekučným titulom má byť rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, považuje právna teória súdna prax takéto rozhodnutie za zdanlivé, ničotné (nulité - paakt), teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce. Obdobné dôsledky treba priznať aj rozhodnutiu iného orgánu, ak tento orgán nemal právomoc ho vydať, pokiaľ to právna úprava nevylučuje. Rozhodnutie postihnuté nedostatkom právomoci orgánu, ktorý ho vydal, tak nie je spôsobilé ani založiť prekážku rei iudicata.

Ak je predmetom rozhodcovského konania spor zo spotrebiteľského právneho vzťahu, aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci

neúčinnosť, a teda nezáväznosť tohto exekučného titulu. Takúto interpretáciu označených ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní v spojitosti s § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyžaduje naplnenie príkazu vyplývajúceho z princípu ochrany práv spotrebiteľa, ktorým je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa. Ochrana spotrebiteľa je predmetom verejného záujmu a je nevyhnutná pre zvýšenie životnej úrovne a kvality života občanov. Okrem toho tento výklad možno podoprieť aj povinnosťou súdu rešpektovať základné právo na spravodlivú súdnu ochranu zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Toto právo sa zaručuje nielen tomu, kto uplatňuje svoje práva, ale aj tomu, proti komu je uplatňovaný nejaký nárok. V spotrebiteľských veciach je pomerne časté, že všeobecný súd môže prvýkrát poskytnúť spotrebiteľovi z úradnej povinnosti účinnú spravodlivú ochranu jeho práv až po podaní návrhu na exekúciu rozhodcovského rozsudku.

Ďalej súd uvádza, že po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučný súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pritom medziiným skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 O.s.p. V štádiu exekučného konania, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu exekučný súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.) - postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Dokazovanie (vyžadujúce nariadenie pojednávania s možnosťou účasti oprávneného i povinného) v tejto časti exekučného konania neprichádza do úvahy aj z dôvodu, aby sa tým nezmaril účel exekúcie, o ktorej sa má povinný prvýkrát dozvedieť až doručením upovedomenia o začatí exekúcie. K takému právnomu záveru dospel aj najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 5 MCdo 11/2012 zo dňa 29.4.2013.

Súd ďalej poukazuje na to, že z exekučného spisu zistil, že exekúcia stále prebieha a preto má súd za to, že navrhovateľ nepreukázal vznik majetkovej škody v dôsledku oneskorene vydaného poverenia. Takto by mohol navrhovateľovi vzniknúť škoda v prípade, ak by preukázal, že jeho pohľadávka je nevymožiteľná a že v prípade, ak by súd bol rozhodol v lehote 15 dní, bol by v exekučnom konaní úspešný.

Nevyhnutnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú: a/ protiprávny úkon resp. škodová udalosť, b/ vznik škody, c/ príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnym úkonom (škodovou udalosťou) a vznikom škody, d/ zavinenie (len v prípade subjektívnej zodpovednosti, pri objektívnej zodpovednosti nie je podstatné, či zodpovedný subjekt vznik škody zaviniel alebo nie). Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z.z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna (podľa § 3 ods. 2 zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť) čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla) je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu (tzv. zodpovednosť za výsledok). Ústavným základom uvedenej zodpovednosti je čl. 46 ods. 3 ústavy ("Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom").

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Škodou sa pritom rozumie majetková ujma, ktorá vznikla fyzickej alebo právnickej osobe, je vyjadriteľná v peniazoch a spočíva v zmenšení (úbytku) existujúceho majetku poškodeného a predstavuje majetkové hodnoty, ktoré bolo treba vynaložiť na to, aby sa vec uviedla do predošlého stavu, resp. aby sa v peniazoch vyvážili dôsledky toho, že navrátenie do predošlého stavu nie je možné alebo účelné. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Teda nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z.z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku

navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve a len týmto postupom. Teda postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku navrhovateľa rozhodujúcim, t.j. ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil.

V tejto súvislosti súd uvádza, že škoda nemôže byť uplatnená v nejakej paušálnej čiastke, ale musí byť preukázané, že práve pre nesprávny úradný postup došlo k výške škody, ktorá musí byť vyčíslená presne a musí byť preukázaná aj príčinná súvislosť, čo však navrhovateľ nepreukázal a ku škode neprodukoval ani žiadne dôkazy. Škodu charakterizuje v hypotetickej rovine a poukazuje na zvýšené pracovný výkony zamestnancov v súvislosti a podávaním sťažností a urgencií.

Pokiaľ ide o nárok navrhovateľa na nemajetkovú ujmu, uplatnený žalobou v tomto konaní, túto môže súd priznať s ohľadom na ust. § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, s prihliadnutím najmä na a/osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Súd má za to, že tak, ako sú v zákone koncipované, tieto sa vzťahujú na poškodeného - fyzickú osobu, okrem písm. b/, podľa ktorého by mal súd prihliadnuť na závažnosť vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k nej došlo.

Nemajetková ujma nezávisí automaticky, len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú v tejto veci odôvodnení konštatované a na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Podľa súdu sa navrhovateľ snaží predmetným podaním eliminovať po finančnej stránke svoje nesprávne obchodnoprávne rozhodnutia vo svojej podnikateľskej aktivite. O žiadosti o udelenie poverenie súdnemu exekútorovi bolo rozhodnuté a na jeho základe je vykonávaná exekúcia v prospech oprávneného. Konštatovanie, že vo veci išlo o prieťah nie je všeobecný súd v tomto konaní oprávnený konštatovať. Ako už bolo konštatované, žiadne konanie, v ktorom je možné konštatovať prieťahy v konaní, sa nevedlo. Nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. V prvom rade mal súd za to, že žiadna škoda nevznikla a v druhom rade, ak by aj teoreticky navrhovateľ nejakú škodu reálne dokladoval, nepreukázal jej spojitosť s príp. nedodržaním zákonnej lehoty na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia.

Z vyššieuvedených dôvod súd žalobu v plnom rozsahu zamietol.

Odporca namietal premlčanie návrhu. K námietke premlčania, vznesenej odporcom v jeho písomnom vyjadrení súd uvádza, že žiadosť o udelenie poverenie bola podaná dňa 28.4.2010, súd vydal poverenie 12.10.2010. Poverenie bolo doručené súdnemu exekútorovi 18.10.2010. Navrhovateľ sa mohol dozvedieť o škode nasledujúci deň, t.j. 19.10.2010, trojročná premlčacia doba tak uplynula 19.10.2013. Navrhovateľ si uplatnil nárok na predbežné prerokovanie náhrady škody u odporcu dňa 23.04.2012, teda pred uplynutím trojročnej doby. Súd dospel k názoru, že nárok navrhovateľa nebol dôvodný, lebo exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol v zákonom stanovenej lehote, ak by však aj nastala táto skutočnosť, nárok navrhovateľa by nebol premlčaný.

Súd sa návrhom na vykonanie znaleckého dokazovania nezaberal, lebo mu návrh na znalecké dokazovanie prišiel aj po skončení pojednávania spolu so stanoviskom navrhovateľa k vyjadreniu odporcu k obsahu žaloby.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval v zákonom stanovenej lehote. Odporca si uplatnil písomným vyjadrením k žalobe aj náhradu trov konania, ktoré mu súd pri vyhlásení rozsudku priznal s tým, že ich výška bude špecifikovaná mu nevznikli.

Podľa § 151 ods. 2 O.s.p. ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám zvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozdujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.